

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Čuvajte Jugoslaviju!

Izlazi svake subote ♦ Godišnja pretplata 50 din ♦ Uredništvo i uprava Prestolonaslednikov trg 34 ♦ Telefon uredništva 30-866 i 26-516, uprave 30-866 ♦ Račun Poštanske štedionice br. 57.686 ♦ Oglasi po ceniku ♦ Rukopisi se ne vraćaju ♦

Beograd, 6 septembar 1938
God. IX ♦ Broj 32

ROĐENDAN NJEGOVOG VELIČANSTVA KRALJA PETRA II

PROGLAS SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE brafskim župama, društvima i četama

Danas naše Sokolstvo i narod proslavljaju dan rođenja svoga Mladoga Kralja. U ovoj godini današnji dan ima svoj naročiti značaj: Kraljev rođendan proslavlja se u jubilarnoj godini 20-godišnjeg našeg oslobođenja i ujedinjenja.

Uporedo sa razvijanjem države razvija se u njoj i jedan mladi život, u koji se polažu sve naše narodne nade. Kralj Petar II Karađorđević razvija se zajedno sa svojom državom, koja je postala orašaćkom revolucijom velikog Vožda, a došla do punog razvoja pod vodstvom Petra I Velikog Oslobođioca i Aleksandra I Ujedinitelja.

Na današnji dan sokolske misli i misli celog naroda upućene su ličnosti našeg Mladog Kralja, sa željom da večno i dugo vlada Kraljevinom Jugoslavijom i da naša zemlja i naš narod pod Njegovom vladavinom dočekaju dalje usavršavanje svih vrednosti od kojih zavisi napredak i sreća zemlje i naroda! Jugoslovensko Sokolstvo na današnji dan ispunjeno je radošću, misleći na milu ličnost našeg Kralja i prvog Sokola.

Braćo i sestre!

Upućujući danas svoje najtoplije želje našem Mladom Kralju, celokupno jugoslovensko Sokolstvo dužno je da na Kraljev rođendan položi ujedno i račun pred svojom savešću: da pregleda i oceni sve ono što je učinilo u prve dve godine sokolske Petrove petoletnice; da stvori planove za nova dela; da u svakoj sokolskoj duši raspali nov plamen oduševljenja za predani sokolski rad. Jubilarna godina, u kojoj se sada nalazimo, naročito nam nalaže da zajedno sa celim narodom dobro razmislimo o svima svojim sokolskim i građanskim dužnostima, o nerazdvojnomoj dobru Kralja, države i naroda.

Naša je zajednička dužnost da radimo na jačanju narodne i državne snage, da bi time doprineli, svaki za sebe, snazi države, tražeći pri tome puteve, kojima se najbolje obezbeđuje zdrava narodna i državna budućnost. Na današnji radosni dan dužni smo

da kažemo da postoji jedna apsolutna istina, a ta je: tražeći puta i staze kojima se vodi državni i narodni život, sigurno se neće nikad pogrešiti ako se u radu rukovodi principom građanske čestitosti i ako se nadahnjava dubokim osećanjem i iskrenom ljubavlju prema opštem narodnom dobru.

Ispunjeni čestitošću, sokolskim i građanskim vrlinama, najbolje ćemo poslužiti svojim dužnostima. Čestitost i poštenje neka nam budu najviši i najlepši oblik naše sokolske ljubavi prema Kralju i zemlji.

sno dočekati taj veliki dan, od kojega će početi novo pisanje naše istorije.

Da živi jugoslovenski Kralj Petar II Karađorđević!

Da živi Jugoslavija!

Da živi narod i jugoslovensko Sokolstvo!

Zdravo!

Beograd, 6 septembra 1938 god.

SAVEZ SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Braćo i sestre!

Današnji rođendan Nj. Vel. Kralja predstavlja ujedno uvod u sokolsko proslavljanje našeg dvadesetgodišnjeg državnog jubileja. Današnji rođendan potseća nas na veliki datum koji će nastupiti kroz tri godine na današnji dan. To je dan u koji će Nj. Vel. Kralj Petar II, kao punoletan Vladar, uzeti u Svoje ruke sve Svoje kraljevske funkcije.

Spremajmo se za taj veliki dan. Pregledajmo danas šta smo izvršili u prvom dvogodišnjem periodu naše sokolske Petrove petoletnice i šta nam ostaje da učinimo od svojih zavetovanja u toku preostale tri godine. Spremajmo se da na dan punoletstva Nj. Vel. Kralja Petra II pred Njegov presto položimo pozitivno delo naše sokolske Petrove petoletnice. Polaganjem pozitivnog dela sokolske petoletnice naše će Sokolstvo podneti jedan od najvećih i najlepših darova svome mladome Kralju na dan Njegovog punoletstva.

Tada će svesokolski slet jugoslovenskog Sokolstva, koji će se održati u Beogradu na dan punoletstva Nj. Vel. Kralja, predstavljati vidnu, impozantnu i radosnu manifestaciju, uz koju ide ponosno delo našeg Sokolstva u istinskoj i plemenitoj službi Kralju, narodu i državi.

Samo tako duhovno i materijalno pripremljeno, jugoslovensko Sokolstvo moći će uzdignuta čela da stane oko prestola našeg uzvišenog Starešine. Samo tako moći ćemo sa punim pravom ponosno dočekati taj veliki dan, od kojega će početi novo pisanje naše istorije.

Po sletu — pred sletom

Da možemo što pre da udemo „in medias res“ — potrebno je odrediti i učvrstiti stanovište kao osnov sa kojega polazimo, sa kojega posmatramo i na kojem izgrađujemo celokupnu zgradu.

Taj osnov izražavam ukratko rečima: Sokolstvo je stručna organizacija a struka mu je: uzgojno vaspitni rad putem telovežbe.

Potrebno je to stanovište jasno i odlučno utvrditi, jer pojedinci i u našim redovima to ne mogu ili neće da shvate, smatrajući Sokolstvo pozvanim, da jednakom intenzivnošću i u jednakom opsegu deluje u većem broju struka, tj. na različitim područjima. Prema tome nazoru se rad osnovne jedinice naše organizacije tj. sokolskog društva može grafički ovako prikazati:

U sokolskom društvu kao celini (prikazano krugom) sprovodi se sokolski rad na područjima: telovežbenom, prosvetnom, zdravstvenom, narodno-gospodarskom, muzičkom i socijalnom. Područja su prikazana isečcima celine tj. kruga.

Da ispitamo ispravnost odnosno neispravnost takvog naziranja! Najočiglednije ćemo neispravnost takvog naziranja utvrditi odgovorom na pitanje: Čime se Sokolstvo razlikuje od drugih organizacija privatne inicijative: nacionalnih, kulturnih, humanih, prosvetnih, muzičkih, socijalnih itd?

Izostane li u nekom sokolskom društvu rad na pr. na narodno-gospodarskom području — ostaje li to društvo u tom slučaju još uvek sokolsko društvo? Odgovor je: Ostaje još uvek sokolsko društvo! Isto takav odgovor dobijemo i za dva ostala područja sem za područje telovežbeno, jer ako to područje izbrisemo iz rada sokolskog društva, tada više nemamo pred sobom sokolsko društvo nego neko kulturno, nacionalno ili slično društvo druge vrste.

Iz navedenog se jasno razabire, da je sokolski rad na telovežbenom području (u punom svom značenju!) ono, čime se sokolska organizacija razlikuje od svih ostalih kulturnih, nacionalnih i drugih organizacija.

Sok. telovežbeni rad (u punom svom opsegu) kao uzgojno vaspitni rad je onaj specifikum sokolski koji se logično postavlja kao osnov sa kojega se mora poći, sa kojega se celokupni sokolski rad mora da posmatra i na kojemu se izgrađuje celokupna zgrada sokolskog delovanja i sokolske organizacije.

Uzgojno vaspitni rad putem telovežbe po sokolskom sustavu i metodi u vežbaonicama i na vežbalištima je daleke jezgra sokolskog rada uopšte.

Jezgra jeste „telovežbeni rad“, sa kojim je rad na ostalim područjima u neposrednoj i difuznoj vezi, saglasnosti i ovisnosti — služeći glavnom radu koji sačinjava jezgru.

Ne može prema tome biti ispravno shvatanje, da su ostala područja rada u Sokolstvu jednako vredna (ekvivalentna), koja bi se imala u jednakom opsegu i jednakom intenzivnošću provoditi kao i rad glavnog i osnovnog područja sokolskog rada, koji je stručan (i za čije je sprovođenje potrebna stručna sprema i stručno vaspitanje) po kojemu je Sokolstvo „stručna organizacija“.

Ne znači to omalovažavati značenje i umanjiti važnost rada na ostalim područjima uopšte, naročito ne tamo gde je narod mnogo zaostao. Tamo se mora naravno pre sprovođenja samog sokolskog rada da izvrše izvesni pretходni pripremni radovi, poglavito na području higijensko-zdravstvenom, itd., no to nije pravilo nego izuzetak, to je pripravna faza u sokolskom delu, ali znači da se rad na ostalim područjima u Sokolstvu može, treba i mora da provodi u onolikoj mjeri i na takav način, kojim će taj rad u punoj saglasnosti sa zadacima osnovnog uzgojno vaspitnog rada u vežbaonicama i na vežbalištima najbolje da posluži uspešnom sprovođenju tih osnovnih zadataka i ciljeva Sokolstva kao stručne organizacije.

Samo onda ako Sokolstvo proдре do najvećih dubina u svojoj struci, na svom specijalnom području, doprinosi u izgradnji opšte kulture našeg naroda svoj deo koji mu je određen i zbog kojega Sokolstvo postoji i deluje. Op-

štu kulturu naroda izgrađuju svi pripadnici naroda kao pojedinci i kao manje ili veće socijalne grupe; i svako ima svoju određenu ulogu tako i Sokolstvo!

Pretstavlja li narod organizam tj. organizovanu celinu, tada će da izgradi svoju kulturu kao vebelnu zgradu punu harmonije, — nije li organizovan, biće i produkti izgradnje haotičnog značaja.

Hoće li Sokolstvo da ispuni svoj zadatak kao ne malo važan faktor u izgradivanju naše jugoslovenske i slovenske kulture, tada ono mora da znađe svoju strukturu i njene granice i unutar tih granica mora da teži za savršenstvom! Celokupni rad se danas u svetu sprovodi po strukama, što je i prirodno, pa ne bi bilo ispravno kada bi Sokolstvo htelo da obuhvati sve struke ili veliki broj struka, jer u tom slučaju rad polazi u nedoglednu širinu — razleva se kao ogromna pučina — no gde god zabodeš, odmah si na dnu, jer je nastala široka plićina. A i ne može u takvom slučaju drugojačije da bude, jer danas u svetu onaj, koji sve hoće da zna, sve da umre i sa svime da se bavi, postaje površan i ne može u svim strukama da konkuriše onima koji se solidno bave svojom strukom. Takvim putem ne sme da pođe naše Sokolstvo.

* * *

Za nama su veličanstveni dani X svesokolskog sleta, na kojemu je naše Sokolstvo nastupilo kao još ni na jednome svesokolskom sletu do sada: požrtvovano i uspešno! Hvala braći, sestrama i naraštaju, koji su shvatili sokolski poziv i izvršili svoju sokolsku dužnost!

U nastupima naraštaja i članstva čehoslovačkog Sokolstva videli smo veliku ljubav i ogroman trud uloženi u stručni sokolski rad za napredak pojedinca i celine — i sa ušehćenjem i zebnjom u srcu i duši ukazuje nam se stvarnost: završena je druga godina sokolske Petrove petoletke, a kruna petoletke ima da bude svesokolski slet 1941 god. u Beogradu.

Kao što je X svesokolski slet u Pragu celom svetu pokazao visoki stepen telesnog i moralnog obrazovanja čehoslovačkog naroda, tako će i naš slet 1941 god. pokazati naše stanje — pokazati koliko smo truda uložili za poboljšanje i polepšanje pojedinca i celine.

Našu celinu sačinjavaju svi pripadnici naše organizacije i svi naši pripadnici pozvani su da na sletu 1941 god. pokažu na sletištu (ne među publikom nego na vežbalištu) kod takmičenja i javnih nastupa, da su svesni članovi stručne organizacije. Da to još jasnije izrazim: svaki pripadnik sokolske organizacije treba da 1941 god. učestvuje na sletu u Beogradu, i to kao vežbač.

Ništa sem trajna bolest ili smrt, ne može da bude razlogom da se ne nauče i uvežbaju sletske vežbe, a samo istovremena važnija sokolska dužnost može da bude razlogom da se ne nastupi na vežbalištu.

Eto, braćo i sestre, osnovne zavetne misli sokolske Petrove petoletke! Ako je ne ostvarimo, nismo odgovorili svojoj osnovnoj dužnosti kao pripadnici sokolske organizacije; sav pak ostali rad učinjen u petoletci dobiće tek tada svoju pravu vrednost.

U vršenju osnovnih dužnosti leži tajna uspeha — a mi hoćemo uspeh! Mi hoćemo da stvorimo snažnu i nesalomivu celinu!

Za slet se ne može da sprema ni pojedinac ni celina poslednji mesec dana.

Za slet 1941 god. moramo se spremati od danas! Od danas pojedinac mora da šteti potrebna materijalna sredstva i da otpočne sa redovitim vežbom, jer 1941 god., kada treba stati pred starešinu, ne može da bude nikakvog izgovora ni opravdanja.

I ne samo da će kruna petoletke na taj način biti sjajnija i veličanstvenija, nego će je i celina naša biti dostojnija, jer će je sačinjavati bolji, lepši i snažniji pojedinci!

Pozivamo svu braću i sestre diljem celog našeg Saveza: Dodite na naša vežbališta i u naše vežbaonice i ot počnite još danas sa pravim sokolovanjem! Prenite se iz sna sokolskog i uđite u život sokolski! — Zdravo!

DR. A. PIHLER,
načelnik Saveza SKJ

Brat dr. Mirko Buić — ministar fizičkog vaspitanja naroda

Prigodom rekonstrukcije vlade, koja je izvršena prošlih dana, za novog mi-

nistra fizičkog vaspitanja naroda postavljen je brat dr. Mirko Buić, dosadašnji predsednik Gradskog poglavarstva i sekretar Trgovačke komore u Splitu te dugogodišnji starešina Sokolske župe Split i član uprave Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije.

Ličnost novog ministra brata dra Buića predobro je poznata kako u našem jugoslovenskom tako i u svemu slovenskom Sokolstvu. U sokolskim redovima brat dr. Buić nalazi se neprestano od svoga najranijeg detinjstva, gde je, primivši temeljito sokolsko vaspitanje, prošao kroz sve faze sokolskog rada i istakao se kao jedan od naših najboljih vežbača, prednjaka i takmičara svoga vremena, da kasnije, svojom vanrednom agilnošću i spremom, i kao odličan sokolski ideolog, zauzme najodgovornije funkcije u našem Sokolstvu. Posebno se brat dr. Buić u svome sokolskom i javnom radu uopšte istakao kao pobornik slovenskog bratstva i uzajamnosti.

Jugoslovensko Sokolstvo ga bratski pozdravlja na njegovom novom, visokom i odgovornom mestu.

Učešće Sokolstva na proslavi rođendana Nj. Vel. Kralja Petra II u Beogradu

Gradsko poglavarstvo Beograd priređuje noći Kraljevog rođendana u ponedeljak, 5 septembra uveče veliku bakljadu, kao deo proslave u kojoj učestvuje i Sokolstvo. Delegati koji mogu da dođu do toga vremena, mogu takođe učestvovati i u ovoj priredbi. Učestvuje se u sokolskim odorama.

Na dan Kraljevog rođendana održaće se veliki revij trupa naše vojske na Banjici. Savez SKJ preduzeo je mere da delegati dobiju mesto za ovu priredbu, veličanstvenu manifestaciju snage i sprema naše dične vojske. Po završetku revija, delegati sa ostalim beogradskim sokolskim članstvom idu u povorci i to od Sokolskog doma Beograd-Matica (od Zvezdare) kroz varoš na svečanu sednicu koja se održava na Kolarčevom univerzitetu od 11.45 do 12.45 časova, prema već određenom programu.

Po dolasku u Beograd delegati treba da se jave u saveznoj kancelariji, Prestolonaslednikov Trg 34, gde će se upisati u spisak.

Na ovaj način Sokoli iz cele Kraljevine učestvovali na sokolskoj proslavi u Beogradu i time dati izraza vernosti i odanosti prigodom rođendana svog Uzvišenog Starešine, Nj. V. Kralja Petra II.

POVLASTICE ZA SOKOLE IZ UNUTRAŠNJOSTI

Ministar saobraćaja, na molbu Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, odobrio je povlasticu u četvrt cene na državnim železnicama svim delegatima sokolskih jedinica iz cele Kraljevine, koji će učestvovati na proslavi Kraljevog rođendana u Beogradu. Povlastica važi od 2 do 10 o. m. zaključno u drugoj ili trećoj klasi brzih ili putničkih vozova. Delegati će na polaznoj stanici kupiti kartu u pola cene na osnovu uverenja (punomoći da je delegat jedinice) od svoje jedinice u kome će biti označeno da dotični brat ili sestra ide kao delegat jedinice na proslavu u Beograd. U isto vreme će uz kartu kupiti železničku legitimaciju obrazac K-14. Ovako kupljena karta u pola cene važiće i za povratak besplatno istim ili kraćim putem uz potvrdu Saveza Sokola na pomenutoj železničkoj legitimaciji, da su bili na proslavi. Ministarstvo je o prednjem obavestilo sve oblasne železničke Direkcije, a ove će izvestiti sve železničke stanice.

Uprava Saveza SKJ zamolila je sve bratske jedinice da o ovome obaveste svoje delegate da se tačno pridržavaju izloženih propisa. Svaki delegat treba da ima i svoju ličnu sokolsku legitimaciju sa fotografijom da se može utvrditi da je on zaista lice naznačeno u uverenju. Jedinice, koje šalju više delegata treba da svakom delegatu izdaju zasebno uverenje, da ga upućuju kao delegata na proslavu u Beograd. Delegatima treba skrenuti pažnju da

neizostavno uz kartu kupe i obrazac K-14 i da ne propuste da se prijave u Savezu SKJ u Beogradu, gde će im se staviti na obrazac potrebna overa. Delegati moraju neizostavno da sobom ponesu propisnu sokolsku odoru ili čisto i lepo narodno odelo. Putuje se u gradanskom odelu, a nikako u sokolskom.

Do sada je prijavljeno blizu 1000 delegata iz svih jedinica iz cele Kraljevine, a prijave još uvek stižu. Kako će u to vreme već započeti škole, a sokolski domovi su zauzeti priredbama, to se neće moći obezbediti besplatna prenoćišta, nego će uprava Saveza SKJ pokušati da u beogradskim prenoćištima dobije povoljniju cenu za delegate, i da one kojima je u prijavi naznačeno stanovanje u hotelima, uputi u te hotele.

Pripreme za proslavu Kraljeva rođendana u Sušaku

Da sušačko rodoljubno i nacionalno svesno građanstvo dađe vidljivoga odruška svojim osećajima i ljubavi prema uzvišenom Domu Karađorđevića 6. septembra osvetliti ono spontano i najpripravnije svoje domove, izvesti na nje samoj i jedino državne zastave, pohrliti da vidi i sudeluje u povorci kroz grad te da se u božjim hramovima pomoli Svevišnjem za sretan i dug život svoje Nade i Uzdanice, Kralja Petra II. Te će večeri gradske ulice, ceste, uzvisine i građevine zasjati u moru svetla i žarulja. Čime će grad Sušak pokazati svoju duboku ljubav i privrženost narodnoj dinastiji slavnih Karađorđevića bez trunke neke mržnje i nenavidnosti i nesnošljivosti bilo protiv koga, već onako ozbiljno i bratski dostojanstveno, kako je to Sušak uvek dosad znao da pokaže i manifestuje.

Celokupno Sokolstvo Sušaka i okolice, predvođeno sokolskom glazbom i pod svojim sokolskim barjacima proći će gradskim ulicama, da se uputi na Trsat u baziliku B. D. M. na blagodarenje. Na povratku sa Trsata položice u ime sušačkih Sokolova brat župski starešina, Ivo Polić, Iovorov venac na podnožje spomenika blagopokojnog Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja u znaku osobite zahvalnosti i ljubavi, pa će tu na Sokolskom trgu uzeti udela u mimohodu s našom junackom vojskom. Na dalnjem prolazu gradom svratice i pred ove godine podignuti spomenik Velikome Kralju Petru I Oslobođiocu, gde će se položiti i venac u znaku sećanja na veliko delo našega oslobođenja i ujedinjenja.

U 11 sati pre podne biće u Sokolskom domu svečana sednica, dok će uveče spomenutoga dana Sokolstvo Sušaka, Trsata, Drage i Kostrene učestvovati u veličanstvenoj bakljadi. Sama će se proslava završiti lepom i dostojnom dana zabavom, koju priređuje Sokolstvo sa gg. oficirima mesnog garnizona. — J. B.

VI tečaj prosvetne škole Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije

od 7 do 20 avgusta o. g. u Beogradu

Kao što je već bilo objavljeno, od dana 7 do 20 avgusta o. g. održan je u Beogradu VI tečaj Prosvetne škole Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije.

Organizacija škole bila je provedena potpuno internatski i održavana je u Studentskom domu, zadužbini Kralja Mučenika. Da bi se dobila prava slika života i rada ovog tečaja, navodimo o-ve podatke:

Školu je posetio 61 slušač, i to 59 iz naših sokolskih župa i po jedan pripadnik ČOS., bugarskih Junaka i Saveza ruskog Sokolstva u Jugoslaviji. U školi je predavalo 23 nastavnika iz svih grana sokolske nauke. Održan je 121 radni čas predavanja, telovežbe, filma, debatnih večeri, govora pred vrstom i kritika.

Škola je radila savremeno, jer su u aktivnom radu sudelovali i slušaoci. Tako su slušaoci održali 9 predavanja na časovima rada u školi, 9 predavanja na šetnjama i izletima, 8 govora na Oplencu, u Topoli i na Avali, 3 referata i 6 koreferata na debatnim večerima, 23 govora pred vrstom sa 46 kritika. Osim toga su i svi ostali slušaoci živo sudelovali u kritikama i raspravama na debatnim večerima, da se više puta radilo skoro i do 11 časova uveče. Ceo rad u školi bio je tako podeljen, da je svaki slušalac bio predavač, referent, koreferent, govornik ili kritičar.

Tečaj je otvorio nedavno preminuli zamjenik saveznog starešine pok. brat Đura Paunković, govorom, koji je objavljen u celini u prošlom broju Sokolskog glasnika.

Nastavnici u tečaju bila su sledeća braća, koja su predavala o sledećim temama: zam. saveznog starešine brat Milivoje Smiljanić o sokolskim principima sokolske zajednice i o sokolskoj Petrovoj petoletnici; zam. saveznog starešine brat dr. Vladimir Belajčić o Sokolstvu i savremenim prilikama; savezni prosvetar prof. Miloš Stanojević: Besedništvo, „Putevi i ciljevi“, Sokolska pozorišta i jugoslovenska dramska književnost; Mirko Skovran, član POS: Sokolsko vaspitanje naraštaja i Idejni osnovi Sokolstva; dr. Relja Aratinović: Trezvenost, štednja; Đura Brzaković: Prosvetni rad na selu, Nar. tradicija i moral u narodnoj poeziji; Milan Cvejić: Prosvetna statistika; Blagota Koljenšić: Zakon vaspitanja u životu, Vaspitna disciplina; Bogoljub Krejčik: Propaganda putem radija, Propaganda putem filma; Dr. Milorad Dragić: Eugenika; Ivan Lavrenčić: Sokolsko vaspitanje dece, Ručne lutke; prof. Svetislav Marić: Sokolske knjižnice, Sokolske priredbe, Sokolstvo, Dom i škola; Petar Mojsilović: Socijalni principi Tirševog sistema; dr. Niko Mrvoš: Sokolstvo i narodno oslobođenje i ujedinjenje; Josp Parnicki: Praktične muzičke vežbe; Svetolik Pašćan: Muzika u Sokolstvu, Horske recitacije; dr. Milivoj Pavlović: Istorija Sokolstva, Sokolstvo i Slovenstvo, Istorija jugoslovenskog Sokolstva; dr. Kosta Petrović: Sokolske građevine; dr. Tihomir Protić: Sokolska štampa; Olga Skovran: Sistemi sokol. telesnog vežbanja; dr. Miodrag Stevanović: Uticaj vežbe na telesni razvoj; Zorka Vojnović: Sokolstvo i žena, Sokolstvo i prosvetni rad, Sokolski rad na selu.

Od tečajaca održali su u tečaju predavanja: Vladimir Slavik: Uloga Sokolstva u Slovenstvu; Nikola Latković: Savremena uloga Sokolstva; Julije Kerec: Opšti nacionalni sokolski rad; Hilmo Tafro: Sokolske akcije u narodu; Rada Vasiljević: Važniji momenti iz sokolske i nacionalne istorije; Nazif Oručević: Organizacija Sokola na selu; Danilo Fon: Prosvetna uloga Sokolstva; Vlastimir Šolaić: Život i dela dra M. Tirša i Fignera; Đoka Radić: Sokolska gesla.

Na izletima i šetnjama tečajci su održali sledeća predavanja; u Venčačkoj vinogradarskoj zadruzi: Emil Kavgić: Sokolstvo i zadrugarstvo; u Bukoviku, Unković Savo: Prvi ustanak kao revolucionarno buđenje Srba u XIX veku; u Bukovičkoj banji: Miloš Milošević: O mineralnim vodama Jugoslavije; za vožnje Dunavom u Pančevo: Živojin Marković: Naš plavi Dunav, njegov e-

konomski i istoriski značaj; u Pančevu pred spomenikom Kralja Oslobođioca: Luka Barišić: O Kralju Petru Oslobođiocu; u Pančevu na aerodromu: Kulturna misija Vojvodine u XIX veku, predavao: Jovo Radmanović; Emil Antonijević: Podloga narodne umetnosti — u Muzeju Kneza Pavla; u Lovačkom muzeju: Đoka Radić: O narodnoj privredi; u zoološkom vrtu, Anica Hafner: Ljudski i životinjski svet.

Na debatnim večerima održani su sledeći referati: Milorad Momirov: Mi i naša sredina; Radovan Gerić: U čemu je snaga Sokolstva; Miloš Milošević: U čemu je disciplina.

Govori pred vrstom u tečaju: Ko je pravi Soko? (članstvu govorio brat Đuka Laurović, a kritičari bili su braća Latković i Antonijević; Sokolsko bratstvo, (m. naraštaju): Slavko Vujaklija, A. Marković i Persoljio; Sestrinstvo u

Sokolstvu: (za članice): Mara Marković, Hofner i Galić; Pijana glava ne nosi barjaka (članovima): Marković A., Kerec — Štuhec; Podimo u prirodu (naraštaju): Radovan Gerić, Radmanović-Nikolić; Sokolska demokratija (članovima): Đoko Radić, Fon-Vidmar; Sokolica van sokolane (članicama): Ljubica Kerec, Josić-Tošović; Naš sokolski nacionalizam (članovima): Ivan Cigula, Dimitrijević-Dobrin; Kralj Ujedinitelj (članovima): Jakob Štuhec, Oručević-Perunović; Vino i mudra pobudali (m. naraštaju): Ivan Sekalec, Surovčak-Stevanović; Sokolska knjiga najbolji učitelj (m. deci): Boško Kovačević, Grbac-Barišić; Sunce, vazduh, voda (ž. naraštaju): Savo Unković, Kovačević-Švigelj; Vežbanje duha pored vežbanja tela (članovima): Boris Vasiljev, Serventi-Apostolović; U čemu je ljubav prema domovini (m. naraštaju): Nedeljko Napolić, Momirov-Jocić; Služenje narodu (članovima): Vlastimir Šolaić, Radić-Kerec; Podleći ili uspeti (članovima): B. Konstantinović, Modlic-Ristić; Započeti, ali i dovršiti (članovima): Veselin Dobrota, Tafro-Momirov; Izgubljeni trenutak se ne vraća (naraštaju): Vojislav Đor-

đević, Pjevač-Kovačević; Narodna misao je najveća sila (članovima): Aleksandra Nešović, Purgarić-Sebi; Naš Mladi Kralj (naraštaju): Oton Modlic, Barišić-Kosanović; Teško meni bez mene (članovima): Vladimir Slavik, Vasiljević-Abinun; Prelomi — preskoči (članovima): Dragutin Kramer, Dobrin-Pešić; Sam! Upri sve sile sam! (naraštaju): Ivan Sekalec, Radošević-Or Vagner.

Slušaoci u tečaju bili su sledeći: Vladimir Slavik, inženjer, član ČOS Prag; Boris Vasiljev, inspektor fizič. vaspitanja, načelnik, Sofija, Pernik; Or Vagner, student medicine, sekretar prosvetnog odbora ruskog Sokolstva, Beograd; Đuka Laurović, učitelj, referent muzičke sekcije, Drvar; Đoko Radić, sveštenik, starešina, Banjaluka, Drugović; Slavko Vujaklija, učitelj, prosvetar, Banja Luka, Dobrin; Emil Antonijević, učitelj, prosvetar, Beograd, Stari Banovci; Stevan Gajić, učitelj, prosvetar, Beograd, Lugačevina; Mara Marković, diplom. filoz., načelnica, Beograd, Zemun; Živojin Marković, učitelj, prosvetar, Beograd, Batajnica; Ivo Cigula, starokatol. sveštenik, prosvetar, Bjelovar, Cabuna; Nikola Latković, učitelj,

Nastavnici i slušaoci VI tečaja Prosvetne škole Saveza SKJ. U sredini nedavno preminuli zamjenik saveznog starešine pok. brat Đura Paunković

U školi za vreme predavanja

prosvetar, Bjelovar, Dijelka; Oton Peršoljio, stud. prava, član Z.P.O. Celje, Trbovlje 1; Milutin Kosanović, učitelj, član pred. zbora, Karlovac, Rakovac; Danilo Fon, nastavnik, prosvetar, Karlovac, Ogulin; Jovan Radmanović, učitelj, prosvetar, Karlovac, Trebinje; Petar Dobrin, tvornički radnik, prosvetar, Kranj, Tržić; Anica Hafner, privatnica, zam. načelnice, Kranj, Jesenice; Franc Vidmar, učitelj, prosvetar, Kranj, Sovodenj; Aleksandar Dimitrijević, drž. čin. načelnik, Kragujevac, Ravna Reka; Vjekoslav Galić, student, odbornik, Ljubljana; Miloš Milošević, nastavnik, član pred. zbora, Ljubljana; Jakob Štuhec, učitelj, referent župe, Maribor; Nazif Oručević, učitelj, prosvetar, Mostar, Čapljina; Sava Unković, učitelj, prosvetar, Mostar, Nevesinje; Radomir Perunović, učitelj, član, Niš, Jelašnica; Dragoslav Ristić, učitelj, prosvetar, Niš, Crvelje; Stojan Stevanović, profesor, prosvetar, Niš, Negotin; Radovan Gerić, učitelj, zam. načel. Novi Sad, Senta; Terezija Švigelj, domaćica, član, Novo Mesto, Sent Jernej; Viktor Švigelj, učitelj, prosvetar, Novo Mesto, Sent Jernej; Emil Kavgić, učitelj, prosvetar, Osijek, Kometnik; Vera Pjevač, abiturijent, član, Osijek, Vinkovci; Smilja Jočić, domaćica, zam. načel. Petrovgrad; Božidar Konstantinović, učitelj, prosvetar, Petrovgrad; Milorad Momirov, student prava, tajnik, Petrovgrad; Boško Kovačević, nastavnik, načelnik, Sarajevo; Vladimir Sebi, učitelj, prosvetar, Sarajevo; Josip Surovčak, činovnik, tajnik, Sarajevo; Vlastimir Solaić, činovnik, zam. starešine, Sarajevo, Blažuj; Hilmo Tafro, učitelj, prosvetar, Sarajevo, Visoko; Rada Vasiljević, činovnica, referent Z.P.O. Sarajevo; Rista Apostolović, učitelj, prosvetar, Skoplje, Kičevo; Vojislav Đurašević, učitelj, prosvetar, Skoplje, Nerodimlje; Petar Tošović, činovnik, tajnik, Skoplje, Radovište; Luka Barišić, učitelj, prosvetar, Split, Ložišće na Braču; Nedeljko Napolić, učitelj, okruž. prosvetar, Split, Supetar na Braču; Nedeljko Serventi, đak, urednik naraštajskog lista, Split; Jaša Grbac, učitelj, prosvetar, Sušak, Zamet; Veselin Dobrota, đak, zam. tajnika, Šibenik; Milenko Pekota, đak, vodnik dece, Šibenik; Aleksandra Nešović, svršena maturantkinja, član, Užice; Sara Abinun, učiteljica, referent za rad žena na selu, Zagreb; Dragutin Kramer, aps. trg. škole, tajnik, Zagreb; Božidar Radošević, student tehnike, prosvetar, Zagreb; Ivan Sekalec,

student tehnike, zamjenik načelnika, Zagreb; Julije Kerec, ekonom ban. bolnice, načelnik, Varaždin, Čakovec; Ljubica Kerec, domaćica, tajnik, Varaždin, Čakovec; Oton Modlić, stud. prava, tajnik, Varaždin; Stefica Purgarić, učiteljica, član, Varaždin; Radoje Nikolić, profesor, član, Kragujevac.

Na VI tečaju Prosvetne škole Saveza SKJ predavali su nastavnici po zanimanju: 1 general. direktor osig. društva, 1 arhitekta, 1 kasac, sudija, 1 šef. socijal. oteka, 1 inspektor Min. unut. poslova, 2 inženjera, 4 lekara, 4 profesora, 1 direkt. gimnazije, 1 prof. univerziteta, 4 nastavnika, 1 nastav. vežb. više ped. škole i 1 učitelj; svega 23 predavača.

Slušaoci po zanimanju bili su: 1 inženjer, 1 insp. fiz. vaspitanja, 2 sveštenika, 2 profesora, 1 dipl. filozof, 3 stud. prava, 2 stud. tehnike, 3 daka gimn., 3 domaćice, 1 absol. trg. škole, 1 svršena maturantkinja, 1 privatnica, 5 činovnika, 1 ekonom ban. bolnice, 1 tvornički radnik, 1 abiturijent, 1 student, 3 nastavnika, 1 stud. medicine i 27 učitelja; svega 61 slušaoc.

Po župama bilo je slušaoca: Celje 1, Karlovac 3, Kranj 3, Kragujevac 2, Banja Luka 3, Beograd 4, Bjelovar 2, Ljubljana 2, Maribor 1, Mostar 2, Niš, 3, Novi Sad 1, Novo Mesto 2, Osijek 2, Petrovgrad 3, Sarajevo 6, Skoplje 3, Split 3, Sušak 1, Šibenik 2, Užice 1, Zagreb 4, Varaždin 4.

Po polu bilo je 10 žen. slušalaca i 51 muških, u starosti od 18 do 43 godine života.

O radu u tečaju:

Tečajci su stizali tokom 7 avgusta i prijavljivali se u školskoj pisarnici u Studentskom domu Kralja Aleksandra, gde su smestavani u nastambe i gde su im davane potrebne upute za rad u školi.

Na dan 8 avgusta rad je otpočeo jutarnjom gimnastikom. U 8 časova izvršeno je otvaranje tečaja u prisustvu braće: Đure Paunkovića i Milivoja Smiljanića, zamjenika starešine Saveza SKJ i nastavnika tečaja.

Uvodno predavanje odrađo je sada već pokojni br. Đura Paunković. To je bilo njegovo poslednje sokolsko delovanje. Iako sav iznuren od teške bolesti, ipak je hteo da izvrši svoje poslednje sokolsko delo. Prigodom spomena o X svesokolskom sletu u Pragu, glas mu je tiho drhtao, naročito kod napomene, da su mnoga braća stara i slaba možda po poslednji put izvršila tu svoju sokolsku dužnost.

Kad sam ga video onako slaba, nešto me na ove reči stislo u grlu. I nije to bilo bez razloga, jer zebnja se na žalost ispunila. Već 11 avg. oproštili smo se s njime na željezničkoj stanici, na polasku za Beč, kuda je pošao tražeći ozdravljenja.

Mi prosvetari imamo utehu što su njegove poslednje reči bile baš nama upućene, što je njegov poslednji korak bio učinjen nama. Nikad nećemo zaboraviti njegove suzne plave oči, koje su nas gledale na oproštaju na željezničkoj stanici. Nikada nećemo zaboraviti njegove poslednje reči, koje je izgovorio s toliko topline, ljubavi, pune optimizma za sokolsku budućnost. Zato nije čudo, što se za njegove komemoracije na prvom času rada na dan 18 avgusta čulo jecanje slušača.

Rad se dalje u tečaju odvijao normalno, do dana smrti našeg vrlkog starešine, kad se prestalo sa učenjem i podučavanjem u pevanju sokolskih kompozicija. Tad su prostorije doma zamienile, sve do završetka tečaja.

Iz navedenog programa rada vidi se, da je za to kratko vreme tečaja svladan veliki materijal. Svi su se nastavnici trudili da dadu sve što se može dati.

Za vreme tečaja organizirani su izleti i šetnje, koje će ostati svima tečajcima u trajnoj uspomeni. Mnoge su šetnje izvedene za vreme podnevnog odmora, ali pruženi užici naplaćuju gubitak odmora. Tako je bio posećen Muzej Kneza Pavla, Lovacki muzej na Topčideru, Zoološki vrt, Pančevo i aerodrom u Pančevu, gde je dežurni časnik održao popularno predavanje o ustroju aviona i našoj zračnoj službi. Posetili smo dalje Oplenac, Topolu i Avalu, Orašac a isto tako i Arandelovačku banju i Venčačku vinogradarsku zadruhu. Svuda na tim mestima održani su govori i prigodna predavanja. Osobito smo zahvalni školi za ta upoznavanja naše domovine.

Od svih poseta najdublji je dojam ostavio poset Oplena. Tu, u zadužbini Karadorđevića, nad grobom Kralja Mucenika, sveštenici našeg tečaja br. Đoko Radić i Slavko Popović, pros. župe Užice, bivši tečajac, koji je posetio i sadašnji tečaj, održali su pomen, a hor tečajaca odgovarao je na jektenija. Nad grobom su održali ganutljive govore braća: Slavik, Vasiljev, Vagner i br. br. Cigula. Za vreme govora svima su se oči orosile suzama, jer su braća

lepim rečima izazvala zatajeni bol. Mnoga su se braća više puta navraćala u kriptu, ne mogavši se odeliti od počivališta Onoga, koji nam je zvezda vodilja u svem našem patriotskom radu. Po razgledanju hrama, upisivanju u knjigu posetilaca, razgledan je muzej venaca, parkovi i okolina, a potom smo se navratili u Topolu, gde smo posetili Karadorđevu zadužbinu i Konak. Taj isti dan posetili smo i Bukovik i crkvicu pred kojom je izvršena zakletva prvih ustanika.

Za vreme tečaja tečajcima je prikazano desetak filmova iz sokolskog života, ali najveći utisak ostavio je sokolski tonfilm: „Oj, letni sivi sokole!“

Tečaj je završen domaćom pismenom radnjom, školskim pismenim zadatkom i usmenim ispitom. Dne 20 avgusta popodne posetili smo prostorije Saveza, gde smo se poklonili pred odrom pok. zamenika saveznog starešine br. Đure Paunkovića, upisali se u knjigu, te prisustvovali komemoraciji, koju je priredila savezna uprava. Učesnici tečaja nisu mogli, a da se ne sete svoga preminulog brata Paunkovića, baš pri svom rastanku, prilikom oproštajne večere.

Tečajci su pošli svojim domovima s tvrdom verom, da će napojeni duhom sokolskim, pričešćeni, ojačani i osveženi, na izvorima i svetim mestima, predano nastaviti sokolski rad za napredak Kralja i Otadžbine.

Nikola Latković

Brat Adam Zamojski na grobu pok. brata Paunkovića

Dne 22 avgusta o. g., dan posle ukopa pok. brata Đure Paunkovića, stigao je iz Varšave u Beograd brat Adam Zamojski, bivši starešina Saveza poljskog Sokolstva i sadašnji predsednik Međunarodne gimnastičke federacije.

Brat Zamojski je najpre izjavio saučešće gospodi Paunković i Savezu Sokola Kraljevine Jugoslavije, a zatim je u pratnji tajnika Saveza SKJ brata dra Milana Arsenijevića i člana savezne uprave, brata dra M. Dragića posetio grob pok. brata Paunkovića, na koji je u ime Međunarodne gimnastičke federacije položio krasan venac.

Naveče istoga dana brat Zamojski otputovao je za Varšavu.

Naraštajska škola Sokolske župe Novi Sad

Sokolska župa Novi Sad održala je svoju prvu vaspitnu školu za muški naraštaj sa taborovanjem na letnjem vežbalištu Sokolskog društva Subotica zvanom „Sokolovac“, koje leži pored obale Paličkog jezera, u vremenu od 16-VII do 5-VIII o. g.

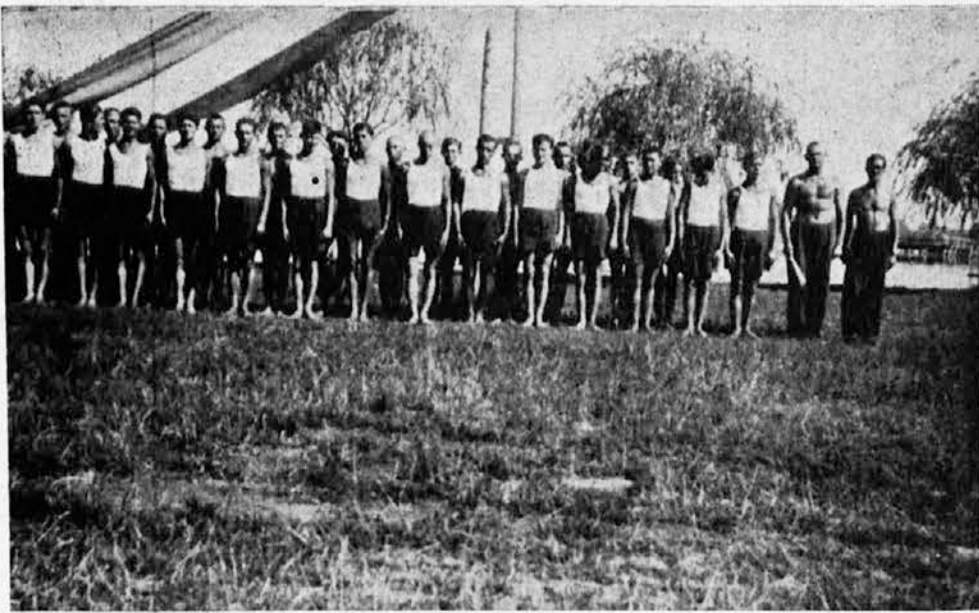
Škola je otvorena dizanjem državne zastave i pozdravom uz pevanje sokolske himne „Oj Sloveni!“

Ovu školu organizovao je i vodio sa uspehom načelnik župe, brat Milan Teodorović, uz pomoć i saradnju tehničkih i prosvetnih radnika. U školi je bilo 32 učenika, među kojima i jedan Čehoslovak, brat Bohumil Pohorski, naraštajac Sokolskog društva Plzenj V.

U školi su predavala braća: Milan Teodorović, načelnik župe (metodika, strojeve vežbe, vežbe palicama i pe-

sničanje); dr. ing. Kosta Petrović, zam. starešine župe (sokolski domovi i vežbališta); Marko Vilić, župski prednjak (praktično vođenje, uz pomoć braće E. Krala i V. Vujkovića, tajnika Sokolskog društva, sokolski sustav, plivanje i slobodne grane); dr. Ivo Jonjić, lekar (anatomija, fiziologija, higijena i prva pomoć); Josip Temali, okružni načelnik (proste vežbe i veslanje); Lajčo Pzderović, (skupine, različnosti i igre); Drag. Smiljanić, pešad. poručnik (nastava gađanja) i Kosta Lavirac, starešina Sokolskog društva B. Topola (idejni osnovi Sokolstva, istorija Sokolstva, sokolska štampa, sok. organizacija, trezvenost i alkohol, o štednji, izleti i taborovanja i o vaspitanju).

Ukupno je održano 105 časova. Nastava je tekla prema utvrđenom pro-

Sa prve naraštajske škole Sokolske župe Novi Sad, održane na „Sokolovcu“ kod Subotice

gramu od strane vodstva škole. Škola je bila uređena na internatskoj osnovi sa taborovanjem. Dnevni život u školi tekao je ovako: u 6 časova ustajanje na znak trube i spremanje logora, posle toga trčanje i čas jutarnje telesne vežbe, a zatim kupanje u jezeru i tuširanje. Zatim je bio doručak, a od pola 8 do pola 11 časova nastava, posle koje zakuska, a ručak u 13 časova. Posle ručka, koji je spremala vredna sestra L. Teodorović, bio je odmor, a zatim je od 16—19 časova produžena nastava. U 19 i po časova bila je večera, a posle ove prikazivani su filmovi, koje je izradio Prosvetni odbor Saveza SKJ ili bi se pored jezerske obale održavale logorske vatre, kod koje bi se pevale sokolske i vesele pesme i zbijale duhovite šale sve do 21 i po čas kada se polazilo na počinak.

Učesnici su izradili više govora pred vrstom, većinom idejno vaspitne sadržine o kojima se na kraju časa vodila i diskusija. Svi su pak izradili zajedničku temu: Čemu teži Sokolstvo. Na kraju su održana takmičenja iz slobodnih grana, vežbanja na spravama, plivanja i streljanja. U ovoj školi, osim redovne nastave, kako teorijske i praktične u smislu sokolskog sastava, obrađene su posebno još i nastava gađanja i obrambenost prema najnovijim propisima.

27 jula učinjen je izlet sa maršovanjem do šume u Čavolju, kada se je prevalilo 25 km. Tom prilikom je brat Drag. Smiljanić, pešad. poručnik, upoznao učesnike sa osnovama krokija, čitanjem karata i orijentacijom na terenu. Pored ovoga nije izostao odličan ručak, koji je spremljen od strane starešinstva Sok. čete Čavolj, a posle toga neumorno se igrala odbojka sve do povratka u školu.

Učesnici su učinili posetu Sokolskom društvu Subotica-Stadion, gde su pod vodstvom i stručnim tumačenjem brata dr. ing. Koste Petrovića pregledali stadion. Tu im je spremljena ukusna zakuska od strane ovog Sokolskog društva, a na povratku razgledali su Sokolski dom.

Sokolli beogradske župe na Oplencu

Pod vodstvom župskog načelnika brata Petra Čolovića, članovi i članice stručnog odbora Sokolske župe Beograd posetili su dana 7 avgusta zadužbinu na Oplencu i poklonili se grobu Kralja Viteza, pred kojim su se pomolili i upalili voštanicu.

Po razgledanju zadužbine, muzeja i Kraljeva imanja, Sokoli su posetili Sokolsko društvo u Topoli, koje je smešteno u Karadordevu Konaku. Tu je stručni odbor župe održao sednicu, koju je otvorio brat Petar Čolović i kojom je prigodom u svom govoru među ostalim kazao: „Dvadeset je godina od našeg oslobođenja i ujedinjenja. Pre 20 godina, na 1 decembra Regent Aleksandar u našoj dičnoj prestonici, u belom gradu Beogradu, u ime Svoga Oca, našeg legendarnog Kralja Petra I Oslobođioca, proglasio je ujedinjenje Srba, Hrvata i Slovenaca, u nedeljivu, snažnu i moćnu državu, današnju Jugoslaviju. Mi jugoslovenski Sokoli, nosioci jugoslovenske narodne misli, neustrašivi i bezkompromisni pobornici narodnog jedinstva i narodne samostalno-

Posetu školi učinili su komandant divizije diviz. general g. Ilija Brašić, sa pomoćnikom brigad. generalom g. Milanom Nikolićem, te braća: Mirko Domac, blagajnik župe, Milenko Spernjak i Jovan Crnjanski, članovi uprave župe, koji su izrazili svoje priznanje na dobroj organizaciji škole.

Zadatak ove škole je, da mladom naraštaju pruži potrebnu spremu kako u tehničkim tako i prosvetnim granama sokolskog rada, da bi dobili što veći kadar sposobnih i svesnih sokolskih radnika, a poželjno i idealno bi bilo, kada bi svaki pripadnik sokolske organizacije prošao kroz ovakve škole, jer su krajnje težnje ovakve škole da vaspita jedno napredno pokolenje i da mu pokaže pravi put koji vodi ostvarenju velikih i plemenitih sokolskih ideala.

Na svršetku škole izvršen je pozdrav zastavi i otpjevana sokolska himna, a pozdravnu reč održao je brat dr. ing. Kosta Petrović, zam. starešine župe, izražavajući svoju radost i zadovoljstvo na postignutom uspehu škole i zahvalivši braći nastavnicima na njihovom požrtvovnom radu. Na koncu je učesnicima škole uputio poziv da u školi stečenu spremu i sokolsku disciplinu prenesu u svoje sokolske jedinice i da od sada sa još više ljubavi i oduševljenja razvijaju svoju sokolsku delatnost u punoj meri. Zatim je vođa škole brat M. Teodorović predao tečajcima uverenja o pogađanju škole i postignutom uspehu.

Rad u školi je završen, a u večnom sećanju sviju biće krasan i dirljiv prizor kada, svakodnevno u predvečerje, dok sunce u sutonu raskošno baca svoje poslednje zrake, koji se u divnim harmoničnim bojama prelevaju na bakarnom nebeskom svodu i mirnoj srebrnastoj površini jezera, dežurni u školi predvodi naraštajce u vrsti do zastave, da je pozdrave i uz čitanje i zvuke molitve spuste niz koplje u znak da je dnevni rad u školi završen.

Kosta Lavirac

sti, imamo zadatak da branimo ono, što su neprocenjenom energijom i ogromnim žrtvama stekli oni, koji su sebe žrtvovali za dobro nas, koji danas živimo u velikoj i slobodnoj Jugoslaviji. Danas smo došli da se poklonimo Mrtvome Vodi, koji je Sebe uzidao u temelje Jugoslavije i kome odgovaramo: Čuvajmo Jugoslaviju!”

Posle govora brata Čolovića, tajnik Stručnog odbora župe brat Hrvoje Mudronja pročitao je sledeći predlog, koji je jednoglasno usvojen:

„Posle nezaboravnih dana X svesokolskog sleta u Pragu, podstaknuti duhom boljeg, jačeg i ustrajnijeg sokolskog rada, na temeljima Tirševa bratstva i Slovenstva, pred moštima Onih, koji su svojim delima i životima dokazali, kako se radi za Kralja i Otadžbinu, članovi Stručnog odbora Sokolske župe Beograd, na Oplencu, u konaku Vožda Karadorđa zaključuju:

da će do punoletstva Nj. V. Kralja Petra II, a po intencijama sokolske Petrove petoletnice, povećati sistematski rad u vežbionicama — tom hramu sokolske snage, ustrajnosti i večitog poleta — da bi u 1941 godini pokazali svima i svakome, kakovi

smo, koliko nas je i koliko vredimo. Ovaj pojačani rad u školama Sokolstva služiće temeljima jačanja i širenja jugoslovenskog Sokolstva po Tirševim geslima: „Jačajmo se!” i „U desnici snaga, u srcu odanost, u misli domovina!”

Sredstvima sokolskog telesno-vaspitanog rada jačaćemo se za Kralja, za narod, za mili dom!”

Po donošenju ovog zaključka sednica je završena, i svi izletnici uputili su se na zajednički ručak u restoran „Oplenac”, kome su prisustvovali i starešina Sokolskog društva Topola brat Vojislav Nedić te načelnik brat Tihomir Topalović. Za vreme ručka govorili su braća Čolović, Nedić i Ristić.

U Arandelovcu, pred Sokolskim domom, dočekaio je Sokole iz Beograda starešina društva brat Andra Milovanović. U domu se održavalo poselo letovališta Crvenog krsta iz Nov. Sada. Lep program popunila je sestra Nada Rankov, koja je otpjevala nekoliko narodnih pesama uz pratnju gitariste brata Bajera. Po razgledanju varoši i Bukovačke banje, u 8 časova krenula su braća za Beograd. — H. M-nja.

Proslava 20 letnice Jugoslavije v Rušah

Enake ali slične prireditve kot je bila proslava 20 letnice Jugoslavije v Rušah dne 23. in 24. julija t. l. najstarejši občani ne pomnijo.

Krasno ozalšane hiše, velikanski mlaj sredi vasi, ponoči razsvetljen z vencem žarnic v državnih barvah, slavnostno razsvetljen trg, cerkveni stolp in Sokolski dom so privabili okrog 3000 ljudi k bakljadi in ognjemetu. Impozantna povorka, dolga nad 1 km na čelu z sokolsko konjenico in državno zastavo, se je vila čez vas proti tovarni — kolodvoru — novi šoli — Sokolskemu domu nazaj na trg. Ob petju državne himne in narodnih pesmi, se je množica začela razhajati ob 123 uri.

V nedeljo dne 24. julija zjutraj je ruška delavska godba igrala budnico, ob 110 uri je bila na trgu sv. maša z zahvalnico. Ob 11 uri je korakala nova povorka od kolodvora skozi vas na sokolsko letno gledališče k knežjemu kamnu, v katerega je bila vzdana „Povelje” — spomenica današnje generacije bodočim. Nedeljivo, suvereno in demokratično Jugoslavijo ločemo v duhu Aleksandrovem očuvati, krepiti in za njo biti budni na straži ob naši severni meji. Nepozaben je bil prizor, ko je v licu koščen, mrk in bradat dobrovoljec, domačin Alfonz Šarh, pokril knežji kamen, v katerega je podstarosta ing. Teržan položil „Povelja”, pisma na koži v bakrenem tulcu. Tisočglava množica je ob zvokih sokolske fanfare klicala kralju Petru II in nedeljivi, močni Jugoslaviji, za katero je tekla kri naših dobrovolcev in srbskih bratov v potokih.

Vrhunc proslave je bil v popoldanski predstavi „Miklova Zala” v sokolskem letnem gledališču ob knežjem kamnu.

Ob navzočnosti 3000 glave množice večine iz Maribora, so ruški sokolski gledališki igralci svojo najboljšo igro „Miklovo Zala”, v novi dramatizaciji br. Franja Sornika, tajnika ruškega Sokola in v režiji opernega peva Rušana g. Vekoslava Janka. Novo dramatizirana „Miklova Zala”, vprizorjena pod milim nebom, v idealnem in romantičnem kottičku tik ob vasi pod Pohorjem, kjer je ruško sokolsko društvo zgradilo moderno letno gledališče, kakršnega ni nikjer drugje v naši državi, nam kliče v spomin našo skoraj že pozabljeno zgodovino, ko so se naši pradedje koroški

Okružni slet u Biogradu na moru

Još nikada nije Biograd doživeo ovako oduševljene manifestacije Kralju i jugoslovenskoj misli, kao što je to bilo prigodom okružnog sleta, 7 avgusta. More sokolskih kapa i košulja formalno je preplavilo taj dan biogradske ulice, a raspoložena lica ispevala su neizveštačenu himnu jugoslovenskoj i sokolskoj misli i jedinstvenim zanosom iskazala svoju odanost prvom starešini i Kralju.

Okružni slet u Biogradu dokazao je da se pored svih zapreka, koje se postavljaju Sokolstvu u ovim krajevima, ono jača, stapa se u zbijene redove i hoda napred jedinim mogućim putem, putem Tirševim i da ga ni te, ni sve druge zapreke neće skrenuti sa tog već jasno ocrtanog puta. A to je bilo najradosnije saznanje na ovom uspelom sletu i dugo će hraniti sokolska srca na njihovom mukotrpnom putu.

Sam program sleta zauzeo je dva dana i delio se na dva dela. U prvom delu, koji se sastojao iz bakljade, iluminacije i akademije na vežbalištu, učestvovalo je samo biogradsko društvo.

U subotu u 9 sati navečer krenula je sa vežbališta velika povorka sa preko 600 učesnika oko mesta burno kličući Kralju, Jugoslaviji i Sokolstvu. U 9,30 sati počela je na velikom i lepo uređenom letnjem vežbalištu svečana akademija koja se sastojala iz ovih tačaka:

1) Proste vežbe — muška deca; 2) Proste vežbe — ženska deca; 3) „Oslobođenje” — muška deca; 4) Proste vežbe — članice i naraštajke; 5) „Sestorica” — muški naraštaj; 6) „Gimnastika” — članice; 7) Vratilo — članovi; 8) Vežbe na gredi — članice; 9) Proste vežbe — m. naraštaj.

Sve tačke su izvedene vrlo dobro a naročito „Sestorica” m. naraštaj i vežbe članica na gredi. Nastup je pratila glazba Sok. društva Biograd. Posle akademije razvilo se na vežbalištu narodno veselje i time je prvi dan sleta bio završen.

Drugi dan je počeo već u 6 sati budnicom sokolske glazbe i dolaskom prvih gostiju, koji su neprekidno stizali sve do 12 sati. U 9 sati došli su već Sokoli iz Šibenika, Mandaline, Tijesna, Betine i Murtera, pa je pred Sokolanom formirana povorka od već došlih i biogradskih Sokola, koja je otišla da ih dočeka. Doček je bio vrlo sručan i predmet novih burnih manifestacija. Kad su se ovi iskrcali ponovo je formirana velika povorka sa 3 glazbe, 10 zastava i preko 700 Sokola i Sokolica koja je krenula na vežbalište.

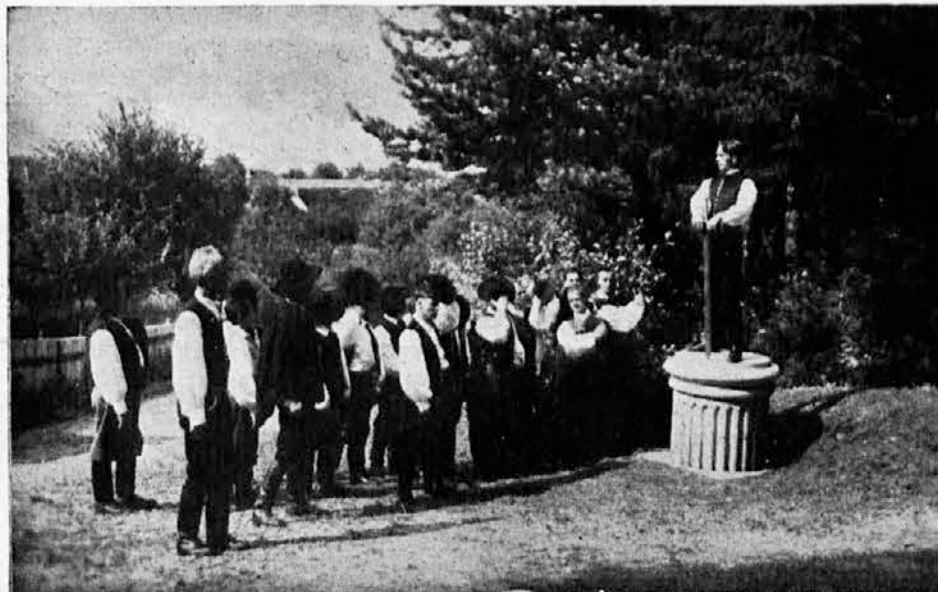
U 9,30 sati počeli su pokusi, koji su trajali sve do 11.30 sati a onda je bio odmor.

Posle podne već pre 4 sata na vežbalištu su bili sakupljeni Sokoli spremajući se za polazak. Tačno u 4 sata dao je načelnik župe br. H. Meliš znak da se krene i velika povorka je uz zvukove sokolskog marša krenula sa vežbališta. U povorci je bilo preko 3 hiljade ljudi iz čitave severne Dalmacije sa 12 zastava i 4 glazbe. Učestvovala su ova društva: Šibenik, sa glazbom, Murter, Preko, sa glazbom, Mandalina, Benkovac, sa glazbom, Tijesno, Betina, Kistanje, Novigrad, Obrovac, Zemunik, Dr-

kmetje pred skoraj 500 leti ob rami z brati Srbi borili pod obzidjem Beograda proti sinovom polumeseca. Ruška „Miklova Zala” je navdušila vse prisotne ter vplivala ob enem vzgojno in domoljubno.

Članovi Stručnog odbora Sokolske župe Beograd na Oplencu

Prizor iz komada „Miklova Zala” koji je izveden na letnjem pozorištu Sokola Ruše dne 24 jula o. g.

